

Implementacija Strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom u Karlovcu – iskušenja i postignuća

Iskušenja i postignuća u primjeni Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom u razdoblju 2017. – 2020. godine u Gradu Karlovcu slična su onima u drugim gradovima u Republici Hrvatskoj istog ili sličnog stupnja društvenog razvoja. Zsigurno svaka skupina građana s invaliditetom može navesti probleme povezane s određenom vrstom ili stupnjem invaliditeta, ali pod zajednički se nazivnik mogu svesti ograničenja u pristupu pravima i uslugama koje postoje u zajednici.

Prikazat ćemo neka od rješenja koja su se u praksi pokazala primjenjiva i korisna za osobe s invaliditetom u Gradu Karlovcu.

Informiranje, komunikacija i podizanje razine svijesti

Prije svega važno je da osobe s invaliditetom i članovi njihovih obitelji imaju dostupne i njima lako razumljive informacije o pravima i uslugama koje postoje u zajednici. Na području grada Karlovca postoji veliki broj usluga za osobe s invaliditetom koje pružaju različite ustanove, organizacije i udruge. No, od osoba s invaliditetom primamo informacije da im često postojeće usluge nisu dostupne ili one za njih uopće ne znaju. Praksa je pokazala da je ovoj skupini građana informacije o uslugama potrebno prenijeti na njima razumljiv i pristupačan način, a pružatelji usluga često nisu upoznati s posebnostima komunikacije s osobama s invaliditetom s obzirom na vrstu invaliditeta.

Kako bi se postojeće stanje premostilo, Savez udruga osoba s invaliditetom Karlovačke županije pruža uslugu individualnog informiranje građana s invaliditetom o postojećim pravima i uslugama. Uz to osmislili smo i postavili

online Katalog prava i usluga za osobe s invaliditetom za područje Karlovačke županije <http://katalog.suoikz.hr/>. Katalog je koncipiran tako da korisnik ima pregled prava i usluga, popis pružatelja usluga s podacima za kontakt te popis uvjeta za ostvarivanje određenog prava odnosno usluge. Nositelj (SUOIKŽ) redovito osvježava Katalog, no sadržaj svojih usluga može samo-

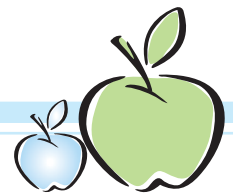
stalno uređivati i svaki pružatelj usluga (uz dobiveni identifikacijski kod).

Naša udruga već četrnaest godina okuplja neformalnu mrežu pružatelja usluga osobama s invaliditetom iz različitih područja djelovanja na području Karlovačke županije. Svake godine organiziramo stručni skup kako bismo povećali njihovu informiranost o potrebama osoba s invaliditetom i načinima njihova zadovoljavanja. Time doprinosimo poboljšanju horizontalne i vertikalne komunikacije među pružateljima usluga iz različitih područja djelovanja te olakšavamo pristup korisnicima, osobama s invaliditetom i članovima njihovih obitelji.

Rizične situacije i humanitarna krizna stanja

U proteklih nekoliko godina Grad Karlovac je uz pojavu epidemije COVID-19 pogođen i potresima koji su snažili Zagreb i Petrinju. U tim okolnostima naša

je organizacija sredinom 2020. u partnerstvu sa Karlovačkom županijom, gradovima Karlovcem, Ozljem i Dugom Resom započela provedbu programa Pružanje prilagođene podrške osobama s invaliditetom u kriznim stanjima. U sklopu poziva Razvoj i širenje mreže socijalnih usluga koje pružaju udruge za razdoblje 2020. do. 2023. godine Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, program je prihvaćen i financijski podržan. Cilj programa bio je potaknuti ključne dionike u zajednici na razvoj sveobuhvatnog i prilagođenog sustava podrške osobama s invaliditetom u kriznim situacijama. U sklopu programa osposobljavali smo pripadnike operativnih snaga civilne zaštite na području Grada Karlovca za pružanje prilagođene podrške osobama s invaliditetom u kriznim situacijama. Edukaciju su prošli pripadnici Javne vatrogasne postrojbe Grada Karlovca, povjerenici civilne zaštite te djelatnici i volonteri gradskog društva Crvenoga križa Karlovac. Edukacije su održane i za građane i za studente Veleučilišta u Karlovcu. Sustav podrške osobama s invaliditetom u svakodnevnom životu, pa i u kriznim stanjima, velikim se dijelom oslanja na udruge osoba s invaliditetom. S ciljem jačanja resursa ovih organizacija provedeno je i osposobljavanje voditelja

udruga osoba s invaliditetom za upravljanje u kriznim situacijama. Posebno značajna skupina u procesu osposobljavanja bili su povjerenici civilne zaštite, osobe kojima se prvima možemo obratiti za pomoć. Zakon o sustavu civilne zaštite navodi da su povjerenik civilne zaštite i njegov zamjenik zaduženi za organiziranje zaštite i spašavanja pripadnika ranjivih skupina među kojima su svakako i osobe s invaliditetom. Planovi djelovanja civilne zaštite jedinica područnih (regionalnih) samouprava obvezno sadrže razradu zadovoljavanja potreba skupina ili kategorija osoba s invaliditetom, dok planovi djelovanja civilne zaštite lokalnih samouprava moraju sadržavati osiguravanje specifičnih potreba svake osobe s invaliditetom. Postupci iz planova moraju se razraditi tako da se izbjegne diskriminacija osoba s invaliditetom u svim fazama djelovanja sustava civilne zaštite, dok slučajeve diskriminacije nadležna tijela trebaju rješavati brzo i pravedno. Posebno velikim izazovima u sprječavanju diskriminacije u ovom području detektirali smo nepostojanje prilagođenih skloništa u slučaju većih katastrofa, nerazrađen sustav uzbunjivanja za osobe oštećena sluha, ograničenja koja proizlaze iz zaštite osobnih podataka pri izradi baze podataka o osobama s invaliditetom

te upravljanje podacima i njihova dostupnost operativnim snagama Civilne zaštite.

Sudjelovanje u kulturnom životu

Kako bi osobe smanjenih intelektualnih mogućnosti dobile informacije o bogatoj povijesnoj i kulturnoj baštini Grada Karlovca, Savez udruga osoba s invaliditetom, uz financijsku podršku Grada Karlovca i stručni rad mr.sc. Sande Kočevar, izdao je prvu edukativnu slikovnicu namijenjenu osobama s intelektualnim teškoćama: *Nino te vodi po Karlovcu*. U ovoj slikovnici čitatelji na jednostavan način, kroz sadržajno i jezično prilagođen tekst praćen prilagođenim, pojednostavljenim crtežima, uče o smještaju, prirodnoj i kulturnoj baštini grada Karlovca. Dodana je vrijednost ove slikovnice što sadržajem prati gradivo zavičajne nastave predmeta Priroda i društvo u 3. razredu osnovne škole. Vrijedan je alat za nastavnike i učitelje kojim učenicima približavaju kulturne sadržaje i povijesnu baštinu našega grada. Potencijal publikacije leži i u njezinoj primjeni u turizmu kao edukativno-turistički vodič za osobe s intelektualnim teškoćama i djecu urednog razvoja pri obiteljskim izletima.

Veronika Lendler, mag.soc.pol., koordinatrica

Savez udruga osoba s invaliditetom Karlovačke županije savez.udruga.invalida.karlovacke.zupanije@ka.t-com.hr;
suoikz@gmail.com

